

Der er altid en ny influenza på vej

Dalsgaard, Anders; Christensen, Jens Peter

Published in:
Helse

Publication date:
2009

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Dalsgaard, A., & Christensen, J. P. (2009). Der er altid en ny influenza på vej. *Helse*, (5), 18-19.

DER ER ALTID EN NY

INFLU

Fem gode råd til at forebygge influenzavirus:

1. Vask tit hænder med vand og sæbe
2. Brug papirlommetørklæder ved host og nys. Danske myndigheder anbefaler ikke brug af ansigtsmaske
3. Bliv hjemme hvis du har symptomer på influenza, ellers smitter du andre
4. Tjek hjemmesider hos Statens Seruminstitut, Udenrigsministeriet og de lokale sundhedsmyndigheder for råd og anvisninger, hvis du skal rejse til områder med H1N1 influenzaudbrud.
5. Undgå større menneskemængder i områder med H1N1 influenza.

Personer med symptomer på influenza, som har rejst i lande med H1N1 influenza, skal ringe til egen læge eller vagtlæge, som så afgør, om der kan være tale om smitte med det nye virus, og om der skal tages en prøve for H1N1 virus. Influenza kræver normalt ikke behandling. Lægen afgør, om en patient eventuelt skal behandles med virusmidlet Oseltamivir (Tamiflu®). Du bør ikke selv tage virusmidler forebyggende, da virus så kan blive resistent overfor behandling.

Nye influenza kommer og går med forskellig styrke. Selv om relativt få er døde af Influenza A, er den stadig en trussel mod menneskers helbred – også her i Danmark

Af professor Anders Dalsgaard og lektor Jens Peter Christensen, LIFE - Det Biomedicinske Fakultet, Københavns Universitet - Foto: Scanpix

Mennesker, dyr og fødevarer bliver i dag transporteret hurtigt mellem verdens kontinenter. I løbet af et par døgn kan alle mennesker derfor i princippet være i farezonen for at blive smittet. Det nye influenzaudbrud er et eksempel på en negativ konsekvens af globaliseringen. Det nye virus, der blandt læger og videnskabsfolk kaldes Influenza A H1N1, er pludselig en trussel mod verdenssundheden.

Mennesker, dyr og influenza

Historisk har influenza i mennesker og dyr været tæt forbundne. Mange influenzavira hos mennesker er opstået som et resultat af, at virus forandres, når det bliver overført fra et menneske til et andet – eller når dyr og mennesker smitter hinanden. Nogle influenzavira kommer oprindeligt fra fjerkræ eller svin – andre fra mennesker. Nye vira opstår typisk i Asien, hvor svøm-

mefugle bærer rundt på virus, som så overføres til andre dyr og mennesker.

Generne i det nye H1N1 influenzavirus er meget forskellige fra de H1N1 typer, der tidligere har givet influenza hos mennesker. Derfor er vi mennesker stort set ikke immune overfor det nye H1N1 virus. Vi er altså rimelig sårbare overfor virusset, ikke bare i Mexico og USA, hvor udbruddet begyndte, men også i Danmark. Som ved andre store influenzaepidemier skal der også for det nye H1N1 virus laves en ny vaccine, som der i øjeblikket arbejdes på højtryk på. Selv om det nye H1N1 virus nu også er påvist i svin, ved man endnu ikke om svin kan smitte mennesker. Der er dog ingen risiko for smitte ved at spise varmebehandlet svinekød eller svineködsprodukter.

Få døde

Trods den manglende immunitet er der indtil nu ikke mange mennesker,

ENZA

PÅ VEJ

Den seneste influenzatype, Influenza A N1H1, opstod blandt svin i Mexico. Siden blev smitten overført til mennesker med fare for en pandemi.

der er døde af den nye influenza sammenlignet med dødeligheden i forbindelse med andre influenzaepidemier. I Danmark dør der typisk 1000 danskere hvert år af influenza under de almindelige influenzaepidemier, og de danske myndigheder regner faktisk med, at der vil dø færre mennesker af det nye H1N1 virus end der dør af almindelig influenza. I modsætning til andre influenzaudbrud, hvor det især er ældre mennesker som smittes, så er flere yngre mennesker denne gang smittet. Verdenssundhedsorganisationen, WHO,

frygter dog, at det nye H1N1 virus kan ændre sig, så smittede vil få alvorligere symptomer og flere vil dø. Dette var tilfældet med den spanske syge, som også skyldes et H1N1 virus. Den spanske syge begyndte i marts 1918 som en mild influenza med lav dødelighed. Men allerede fem måneder senere havde den udviklet sig til en ondartet, dødelig luftvejslidelse. WHO opfordrer derfor myndighederne til at være varsomme med at sænke beredskabet, da der kan være måneder mellem disse bølger af influenzatilfælde.

Smitte, forebyggelse og behandling

Det nye H1N1 virus smitter som andre influenzavira gennem næsen til luftvejene, og symptomer er som ved tidligere influenzaer høj feber, muskelsmerter, hovedpine og løbende næser. Influenza-virus sidder i små dråber, som smitter fra person til person ved tæt kontakt, eksempelvis ved hoste og nys. Hænder forurenet med dråber og sekret med virus kan overføre virus til øjne og næse. ■